

Forebyggende arbeidsmiljøarbeid i praksis

v/ Siri Klevstrand, spesialrådgiver, KS
og Geir Lyngstad Strøm, seniorrådgiver, Unio
IA-konferanse for statlige virksomheter 14.11.2017

Arbeidsmiljøet handler om arbeidet

- Arbeidsmiljøet er knyttet til hvordan man organiserer, planlegger og gjennomfører arbeidet
- Arbeidsmiljøet er forskjellig fra arbeidsplass til arbeidsplass og krever derfor ulike tilnærminger
- Arbeidsmiljøet påvirker arbeidstakernes helse, jobbengasjement og virksomhetens resultater

inkluderende
arbeidsliv

Arbeidsmiljøarbeid krever ulike tilnærminger

- Rutiner og formelle krav
 - Nødvendig, men ikke tilstrekkelig
 - Mye å passe på
- HMS-regelverk utarbeidet i industrisamfunnet – passer dårlig for mange kunnskaps- og velferdsyrker
- Fokus på eksterne/fysiske risikofaktorer
- Relevant forebyggende arbeidsmiljøarbeid
- Prioritering av tid og ressurser

Hva preger virksomheter som jobber godt med forebyggende arbeidsmiljøarbeid?

- Ledelse, samarbeid på arbeidsplassen. Rolleforståelse
- God ytringskultur – åpenhet – tillit
- Kunnskap og kompetanse
- Kartlegging av relevante arbeidsmiljøfaktorer
- Arbeidsmiljø som en del av driften
- Tenker langsiktig

Hvordan jobbe både risikobasert og helsefremmende – og skape bedre resultater for virksomheten samtidig? Et eksempel:

10-faktor

1. Oppgavemotivasjon
2. Mestringstro
3. Autonomi
4. Bruk av kompetanse
5. Mestringsorientert ledelse
6. Rolleklarhet
7. Relevant kompetanseutvikling
8. Flexibilitetsvilje
9. Mestringsklima
10. Nytteorientert motivasjon

Psykososiale risikofaktorer (STAMI)

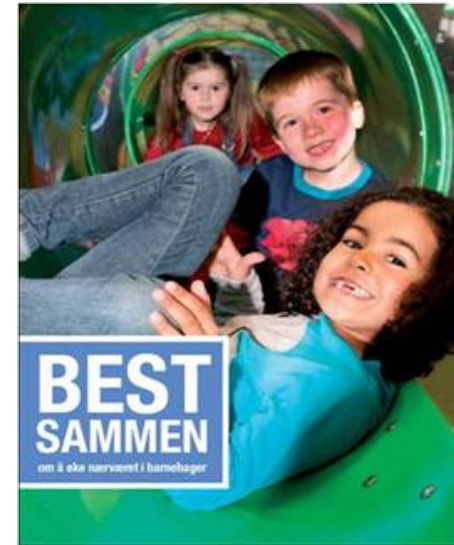
- Nattarbeid
- Lange arbeidsuker
- Nedbemanning
- Høye jobbkrav og lav jobbkontroll
- Dårlige utviklingsmuligheter
- Ensidige arbeidsoppgaver
- Mobbing
- Emosjonelle krav
- Innsats – belønning
- Lav lederstøtte
- Rollekonflikt
- Vold og trusler

Hvordan jobber partene i kommunal sektor med dette?

- Partene i kommunal sektor
- Samarbeid om IA-avtalen

<http://www.ia-bestsammen.no/>

Vernetjenestens rolle

- Representerer alle arbeidstakere
- Utpekes (oftest) av arbeidstakerorganisasjonene
- Arbeidsgiver har ansvaret for å sørge for forsvarlig opplæring
- Varierende kvalitet og omfang på opplæringen
- Forholdet til arbeidstakerorganisasjonene og de tillitsvalgte
- Det tredje beinet på krakken – eller faller de mellom to stoler?
- Rolleforståelse – utvikling av verneombudsrollen

Å prioritere er også å velge bort

- Alle vil ha et godt og forsvarlig arbeidsmiljø
 - Hva er bra nok?
 - Hva gir best effekt på arbeidshelse?
 - Ulike virksomheter – ulike tilnærminger til forebygging
- Dilemmaer
 - Jobben må gjøres
 - Kost – nytte

Arbeidsmiljøet handler om arbeidet

- Arbeidsmiljøet er knyttet til hvordan man organiserer, planlegger og gjennomfører arbeidet
- Arbeidsmiljøet er forskjellig fra arbeidsplass til arbeidsplass og krever derfor ulike tilnærminger
- Arbeidsmiljøet påvirker arbeidstakernes helse, jobbengasjement og virksomhetens resultater

inkluderende
arbeidsliv